

בעהשית

שבע היים

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר
הגה"ק זצוקללה"ה

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

הג השבועות ופרשת נשא תשפ"ג

גליון ב' אלפים ע"א

שנה ל"ט • גליון ל"ד

יוצא לאור ע"י

מכון הוצאה לאור "שבע היים"

אגוד חסידי צאנז

רח' רבי עקיבא 8 • קרית צאנז נתניה

טלפון/פקס: 09-8820355

בארה"ב: 201-472-0556

תוכן הענינים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

בעידן רעוא דרעוין ש"ק יום ב' דשבועות תשל"ט

- עיקר שלימות העבודה של אדם מישראל היא להשלים נפשו שלא ישוב אל אביו שבשמים ריקם וערום, מלוכלך ופגום בכל אבריו.
- בשר ודם קרוץ מחומר הריהו זקוק גם לצרכים גשמיים למען חיותו, וכאשר אין לו די מחסרו אשר יחסר לו כבר דעתו מבולבלת עליו.
- כדי שמרוב עושר וכבוד לא נסטה מדרך הטובה והישרה אנו מבקשים שהש"ת ישפיע לנו השפע ממקור קדוש וטהור, כדברי רבה"ק הרבי מלובלין ז"ע על הפסוק ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה.
- ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים וגו', בריתי היינו אות ברית קודש, דמובא בספרים הקדושים שעון זה גורם להעדר השפע.
- הטומאה והקליפות רוצים לגזול ניצוצות מהקדושה.
- כשבני ישראל היו חתומים בחותם שמות א"ל הוי"ה שד"י הלך כל השפע לקדושה וישבנו בארץ הקדושה.
- כשנתמעטה הצניעות והקדושה נתקיים בנו תחת עבד כי ימלוך וגו' ושפחה כי תירש גבירתה, כאשר בני ישמעאל בן הגר השפחה יורשים כל השפע ועולים ברום המעלות.
- לפני מתן תורה נאמר לך אל העם וקדשתם וגו' היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה וגו', כי בלי קדושה אי אפשר לקבל וללמוד תורה.
- מנהג ישראל להיות נעורים בליל שבועות, כדי לתקן מה שפגמו רח"ל בלילה.
- אוכלים מאכלי חלב מפני התורה שנמשלה לדבש וחלב, לרמוז שאם יתנהג בקדושה וטהרה יזכה גם לגשמיות.
- זה טעם למנהג ישראל לאכול קרעפליך בחג השבועות, לרמוז שהמאכל והשפע מוסתר ואינו מוכן לכל, אלא אם יתנהג בקדושה וטהרה ויתרבק בהש"ת על ידי אור התורה.
- כשעולים לחונן עפר ארצנו הקדושה צריך להזדכך תחילה כי שם שליטת היצר ביתר שאת ויתר עז.
- כשה' בעוזרו של איש יהודי לקדש ולטהר המוח והלב שכל מחשבות שבלב יהיו משועבדים להש"ת, אז יוכל לקבל עליו עול תורה.
- עיקר כוחם וחיותם של הקליפות אינם מהגויים או מהכופרים ומשומדים מהערב רב, אלא מאלו אשר ביושבם לפני גמרא פתוחה מטמאים את מחשבתם.
- אומרים בסדר תיקון ליל שבועות קטעים מכל פרשה ומסכתא, לרמוז על זה שבעוונותינו הרבים תורתנו נעשית קרעים קרעים.
- קודם חג השבועות סופרים ספירת העומר מ"ט לילות, כדי לתקן כל הפגמים.
- אומרים בחג השבועות זכר ליציאת מצרים, שגם אז יצאו ישראל מעמקי הקליפות.
- בעצרת נדונים על פירות האילן, כיאחרי שחזר בתשובה שלימה ראוי הוא לדבש וחלב תחת לשונו, לאכול מפריה ולשבוע מטובה גם בגשמיות.
- ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי, היינו ברית קודש, והייתם לי סגולה מכל העמים, כלומר לא רק שתתעלו ותשיגו עניני שמים ורוחניות, אלא גם בגשמיות אתן לכם המובחר והסגולה של העמים.

- ביאור הכתוב במגילת רות, ישלם הוי"ה פעלך, ואז ותהי משכורתך 'שלמה' מעם ה' אלקי ישראל, ולא שיהא ח"ו ברכה המתהפכת לקללה כשתגרום להרהורים רעים וחסאים.

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשל"א

- "ואיש את קדשיו" ישתדל ויראה שמה שיעשה קדשיו מצוות ומעשים טובים "לו יהיו" ולא ילכו ח"ו לסטרא אחרא.
- "ואיש את קדשיו", פירוש מה שהוא מחלק לצדקה ולצרכי גבוה, הם הרכוש והאוצר האמיתי והם "לו יהיו", מה שאין כן שאר הנכסים שעוזבים לאחרים חילם.

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשכ"ג

- כשעוזר השי"ת ואדם נפדה מצרתו ישמח בישועת השי"ת שיש נחת רוח לשכינה הקדושה בזה שנמצא לו פדות ורוחה.

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשמ"ב

- עיקר הנחת רוח לפני השי"ת מלימוד התורה היוצא מפייהם של תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא.

בשולחן הטהור ליל ש"ק פרשת נשא תשכ"ח

- בעבודת השי"ת תמיד יש ללכת בדרך הממוצע ואין ללכת בקיצוניות מרובה אלא לבדוק כל דבר לענינו.

דברי תורה מאת כ"ק מרן ארמו"ר הגה"ק שליט"א

וכל העם רואים את הקולות

שהיו רואין את הנשמע

- הבעש"ט הק' זכה למדרגותיו בזכות עבודת התפילה.
- כשיבקש רחמים ממי שהחכמה שלו יועיל לו מה שירבה בשיבה.
- דברי רב המנונא, זמן תורה לחוד וזמן תפילה לחוד, כי בכח התפילה יצליח יותר בתורה.
- היו רואין את הקולות, להורות שעל ידי קול התפילה יזכו לתורה.
- *
  - כל דיבור יש בו ממשות ויכול להשפיע לטב ולמוטב.
  - המקדש דיבורו יש בכוחו להשפיע חסדים ורחמים.
  - רואין את הנשמע ללמד שלדיבור יש ממשות.
  - *
    - אותיות התורה הם במנין מדוקדק נגד נשמות ישראל.
    - התחזקות דכיון שהתורה היא נצחית כן נשמות ישראל ששורשן באותיות התורה.
    - מנין ששים רבוא אותיות על ידי המילואים.
    - רואים את הנשמע כדי לראות את מילואי האותיות.

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

בעידן רעוא דרעוין ש"ק יום ב' דשבועות תשל"ט

שמע בעולם העליון שאומרים שם אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. ובוהו יתבונן ויעבוד כל ימיו, כדשינונו (אבות ג, א) עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה, דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון וכו' לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

אולם בשר ודם קרוין מחומר הריהו זקוק גם לצרכים גשמיים למען חיותו, וכאשר אין לו די מחסורו אשר יחסר לו כבר דעתו מבולבלת עליו, ומכל שכן אם באים עליו יסורים שאינם של אהבה שיש בהם ביטול תורה ותפילה (ראה ברכות ה, א) ומביאים לביטול כל דבר בעבודת הבורא (אידישקייט), לכן מבקשים מהש"ת שיתן לנו גם בעולם הזה חיים של טובה ושלוה, חיים של פרנסה וכלכלה, חיים של עושר וכבוד, שלא יחסר לנו מאומה משלוות עולם הזה, ואין המטרה בזה לשם גשמיות ואהבת הגוף, אלא כדי שלא יהיה לנו עיכוב בעבודת השם.

ברם לעומת זה, הרי מרוב עושר וכבוד עלול האדם לסמות מדרך הטובה והישרה, כאמור (דברים ה, יא-ד) השמר לך פן תשכח את ה' אלקיך וגו', פן תאכל

במגילת רות (ב, יב) ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה מעם ה' אלקי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו. ובמדרש (רות רבה ה, ד) אמר רב חסא אשר באת לחסות תחת כנפיו, ע"כ. וכבר הלכו בה נמושות לבאר כוונת המדרש מה בא להוסיף ולהשמיענו בזה.

*

נקדים הכתובים קודם מתן תורה אשר קראנו בחג הזה (שמות יב, ג-ד), ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל. ורבו הדקדוקים באלה מקראי קודש.

ונראה לומר, דהנה עיקר שלימות העבודה של אדם מישראל היא להשלים נפשו שלא ישוב אל אביו שבשמים ריקם וערום, מלוכלך ופגום בכל אבריו, ועל דרך שמצינו (פסחים ג, א) מה שרב יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי

הברכה לקללה ח"ו, שהשפע לא יגרום לו לסור מן הדרך ולאבד עולמו ולהחליף עולם קיים בעולם עובר, אדרבה השפע הקדוש ירוממו וינשאו ביתר שאת, ויתקרב אל ה' בקדושה וטהרה יתירה, עכתוד"ק.

והוא הדבר אשר דיבר ה' אל משה לאמר (במדבר ו, כג-כז) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. ובספרי (שם) יברכך ה' בנכסים וכו' וישמרך מיצר הרע, היינו שכאשר השי"ת בכבודו ובעצמו משפיע לך ברכתו הקדושה אז יחד עם זה יושפע לך שמירה מן החטא. ושמו את שמי על בני ישראל, או אז ואני אברכם, שיהא להם ברכה נצחית לדורי דורות ולא יוצמח מזה שום דבר רע, כי הוא ית"ש שלם וברכתו שלימה ובהכרח שתביא בעקבותיה רק טובה וברכה.

*

זה שאמר הכתוב, כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, אתם ראתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, ודרשו חז"ל (מכילתא, פרשת יתרו, מסכתא דבחדש ב; פרקי דרבי אליעזר, פרק מא; שמות רבה כה, ב) כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים, ותגיד לבני ישראל אלו האנשים. היינו שיאמר לבית יעקב אלו הנשים שדעתן קלות ושואפות לגשמייות ועולם הזה, על דרך שאמרו חז"ל (יומא סו, ב) אין חכמה לאשה אלא בפלך, וגם ותגיד לבני

ושבעת וכתים טובים תבנה וישבת, ובקרך וצאנך ירביון וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה, ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך וגו'. וכן אמרו חז"ל (ברכות לב, א) אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר. כפי שרואים בעליל שישנם כאלו שהם או בניהם בוטטים וסרים מן הדרך מרוב טובה, ועל כנון זה נאמר (קהלת ה, יב) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עושר שמור לבעליו לדעתו. ואם כן מה בצע ותועלת בכל העושר אם לכסוף הוא כפוי טובה ואומר כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה וסר מדרך האמת.

אשר על כן אנו מבקשים שהשי"ת ישפיע לנו השפע ממקור קדוש וטהור, כדברי רבה"ק הרבי מלובלין זי"ע (ראה דברי אמת, פרשת ויחי, ד"ה אוסרי לגנף; ורע קודש, פרשת וישלח, ד"ה קטונתי; אור לשמים, פרשת חיי, ד"ה וה' ברך; שם, פרשת אמור, ד"ה עוד במושבותיכם; משמרת איתמר, פרשת ויצא, ד"ה ועי"ל ויהלם) על הפסוק (משלי י, כב) ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה, שכאשר השי"ת משפיע לאדם שפע ועשירות ממקום גבוה וקדוש שאין שם אחיזה לסטרא דשמאלא, אזי נשמר הוא שלא יגיע מזה לדרגת וישמן ישורון ויבעט כאנשי דור אנוש ודור המבול ואנשי סדום שמרדו בהשי"ת, ולא זו בלבד אלא שהוא עוד מוסיף בקדושה וטהרה ודביקות בהשי"ת כפי שהוא הולך וגדל בעשירות, כי מקבל שפע בגשמייות וברוחניות גם יחד. וזה דבר הכתוב, ברכת הוי"ה, רצ"ל כשהברכה באה מבחינת שם הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו, אזי היא תעשיר באופן אשר ולא יוסיף עצב עמה, היינו שלא תתהפך

בספרים הקדושים דמי שאינו פוגם באות ברית קודש, אזי שריא ביה באות ברית קודש שם שד"י מלבר ושם הוי"ה מלגו, חותם בתוך חותם (ובספרים הקדושים יש עוד בזה בדרך אחר, ואלו ואלו דברי אלקים חיים והכל אמת), והמטמא אותו שורה עליו שם ס"מ מלבר (רק אלו שני אותיות אשר הוא חלקו מהטומאה, דאילו אותיות א"ל אינן שייכות אל הטומאה והם ענין אחר, כמבואר בכתבי האר"ז^ל (עין זוה"ק, פרשת תצא, ח"ג רפא, ב; מאמר הנפש להרמ"ע, חלק ב, פרק ה; וראה שער המצוות, פרשת משפטים, ד"ה איסור הוכרת), שזה בבחינת החותך חיים לכל חי, ועיקר הטומאה הם באותיות ס"מ שבגימטריא ק', ואות ק' היא בסוד רגליה יורדת מות שיורדת לסטרא אחרא והקליפות רח"ל, והדברים עתיקין), ושם שמ"ן מלגו, אוי לה לאותה בושה, הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו. ונמצא שנחסר משם שד"י מספר רי"ד, אותיות ירד, והיינו ירד ירדנו, שחסרנו וירדנו מנין יר"ד, והס"מ משרה על האדם חותם הטומאה, או בתחילה לשבר אוכל, מזה הוי תחילה וראשית לשאר דברים המעכבים שפע המזון, אתד"ק עיי"ש.

וזה סוד דברי הזוהר הקדוש (פרשת פנחס, ח"ג רמו, א) מאן דמולול בנהמא וזריק ליה בארעא עניותא רדיף אבתריה וכו' עיי"ש, היינו כשזורק ומאבד הניצוצות הקדושים על ידי זה השפע מסתלק ועניותא רדיף אבתריה, והבן.

*

כתיב (תהלים קד, כא) הכפירים שואגים לטרף ולבקש מא-ל אכלם, כפירים הם הטומאה והקליפות, וכפי

ישראל אלו האנשים בני עליה שהם בדרגת (בראשית לב, כט) כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל, כלומר שנצחו כבר את היצר הוא הס"מ ואינם מתאווים להבלי עולם הזה, מכל מקום דבר זה נוגע ושייך גם להם.

אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים, היינו שבני ישראל נצלו את מצרים בשאילת כלים ובגדים ובביות הים, עד שאין לך כל אחד ואחד מיישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים (בכורות ה, ב), ואף על פי כן לא זו בלבד שלא היה כל זה לכם לזרא אלא שנתעליתם במעלות הקדושה, ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל (וזהו, פרשת בשלח סד, ב), ששרתה שכונה על כולם ויחד כולם הודו והמליכו ואמרו את השירה עם משה רבינו ע"ה. כל זאת לפי שהשפע היה מברכת ה' אשר נתן לעמו ישראל, וכדאיתא בגמרא (פסחים קטז, א) אמר ליה רב נחמן לדרו עבדיה, עבדא דמפיק ליה מריה לחירות ויהיב ליה כספא ודהבא מאי בעי למימר ליה, אמר ליה, בעי לאודווי ולשבוחי.

וממשיך הכתוב להזהיר לדורות עולם: ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים וגו', בריתי היינו אות ברית קודש, דמוכא בספרים הקדושים שעון זה גורם להעדר השפע, וזקה"ק זי"ע בישמח משה (פרשת מקץ) על הכתוב ויאמרו בי אדוני ירד ירדנו בתחילה לשבר אוכל, כתב לבאר על פי המבואר

במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים הקדים מדת רחמים ושתפה למדת הדין, אבל הרשעים על ידי החמאים מהפכים מדת הרחמים למדת הדין, ונמסר השפע לטומאה והקליפות שיש להם יניקה משם א"ל דאלקים בחינת הרוצה להעשיר יצפין.

וישמעאל לוקח את כל השפע, כי עשו הוא מסיטרא דיצחק לפי שכיבד אותו, ועליו נאמר (בראשית כו, לד) ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד, בחינת מדת הדין, וכן נאמר לו (שם מ) ועל חרבך תחיה, אבל ישמעאל הוא מצד אברהם בחינת חסד. ובחמא הידוע רח"ל מוסרים השפע לקליפת ישמעאל, שלוקחים השפע מבחינת א"ל ככתוב ולבקש מא"ל אכלם, והם עולים מעלה מעלה ומאידך בני ישראל יורדים מטה מטה, והגלות הקשה ביותר היא תחת רשעים הללו, וכמבואר בספרי אמת שגלות ישמעאל גרועה מגלות אדום (עיין אור החיים הק, ריש בראשית באופן כב; שם ויקרא ו, ב; מדבר קדמות, מערכת הג' אות ט; ועוד), והמ"י.

ובל זמן שבני ישראל התנהגו בקדושה וטהרה היו רשעים הללו נתונים בתכלית השפלות, בעניות ודלות וחוסר כל, דכיון שבני ישראל היו חתומים בחותם שמות א"ל הוי"ה שד"י הלך כל השפע לקדושה וישבנו בארץ הקדושה, ונתקיים בנו (דברים ה, י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך, וכן (בראשית כו, כח) ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירוש, ולהם ניתן השיריים כמו שזורקים עצמות לכלב, וכמו שכתב

המבואר בספרי אמת (עיין ספר הלקוטים, פרשת וישב, פרק מח; שער המצוות, פרשת אחרי מות; ועוד) מענין שבירת הכלים, שיש רפ"ט ניצוצין שצריכים לתקנם ולהוציאם מכלים שבורים ולהעלותם לקדושה, ובוה תלוי תיקון כל העולמות, ועל ידי החמאים ח"ו מוסיפים עוד, וזה שואנים למר"ף, שרוצים לגזול ניצוצות מהקדושה שיהא להם רפ"ט תחת רפ"ח, ולבקש מא-ל אכלם היינו השפע שבא משם א-ל, וכמו שכתוב בגליון התוספות (ראש השנה ז, ב) סודות קדושים בוה, והמ"י.

ואוי לעינים שכך רואות ולאונים שכך שומעות, אוי לו לזה שהורג את עצמו בוה ובכא, ותחת שיהא עליו חותם מלך מלכי המלכים הקב"ה הוא ממושיך על עצמו חותם הטומאה ונמכר ומסור להם, והם לוקחים ממנו את כל השפע ונשאר עני ואביון.

וזה קליפת ישמעאל, ישמע-א"ל, שהשם הקדוש מעורב אצל רשעים הללו ויניקתם מסטרא דשמאל. ירא אנכי לדבר הרבה ומילתי רק בקוצר מילין, דאמרו חז"ל (בבא בתרא כה, ב) הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר יצפין, שעושר משמאל סטרא דדינא, מבחינת (משלי כט, ד) מלך כמשפט יעמיד ארץ, ואלקים תקיף ובעל היכולת, ומבואר בספרי אמת (עיין זוה"ק פרשת תרומה, ח"ב קנ"ב, ב) שבשם אלקים יש תחילה השם א"ל ועיקר הדין מאותיות ה"ם, בגימטריא ד"ן אנכי עם הכולל, שזה בחינת מדת הדין, ומתחילה יש השם א"ל שהוא חסד להמתיק הכסא דין, ועל דרך שאמרו חז"ל (רש"י בראשית א, א מהמדרש) בראשית ברא אלקים שבתחילה עלה במחשבה לבראותו

אך בעוונותינו הרבים כשנתמעטה הצניעות והקדושה ומזוללים

באיסור (במדבר טו, לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם, נתקיים בנו (משלי ל, כב-כג) תחת עבד כי ימלוך וגו' ושפחה כי תירש גבירתה, כאשר בני ישמעאל בן הגר השפחה יורשים כל השפע ועולים ברום המעלות. ועל דבר זה ידו כל הדווים, ואלמלי היה אדם יודע רק חלק אחד מני רבוא ממה שהחטא גורם לו ולכלל ישראל ולכל העולמות, היה ממוס בחייו והיה עושה כל דבר שבעולם כדי שלא יבוא לידי עון זה, ושכינה הקדושה בוכה עליו ננתי ה' בידי לא אוכל קום (איכה א, יד), כי הכל הולך לסמרא אחרא והקליפות.

זוה קליפת חמר, כראיתא בספרים הקדושים (עיין עמק המלך, שער א, פרק מב; שם שער יג, פרק מא; ילקוט ראובני, פרשת וישלח, אות יג) שאברהם עולה בנימטריא חמר חסר ו' העולה רמ"ח, וכמו שיש

תמצית לעמים עובדי כוכבים, והעמים כולם לא נזונו אלא מתמצית, ועתה שישראל בגלות נתהפך הדבר באופן אחר. משל למלך שהכין סעודה לבני ביתו, כל זמן שהם עושים רצונו אוכלים בסעודה עם המלך, ונותנים לכלבים חלק של עצמות לגרור, בשעה שבני ביתו אינם עושים רצונו של המלך, המלך נותן כל הסעודה לכלבים ונותן להם העצמות. כעין זה, כל זמן שישראל עושים רצונו של אדונם, הנה על שלחן המלך הם אוכלים וכל הסעודה הוכן בשבילם, והם משמחה והיא שלהם נותנים העצמות שהם תמצית לעכו"ם, וכל זמן שישראל אינם עושים רצונו של אדונם, הולכים בגלות והסעודה ניתנה לכלבים, ולהם ניתנה התמצית וכו'.

בווהר הקדוש (פרשת תרומה, ח"ב קנב, ב) המשל על זה באריכות עיי"ש.^ק

^ק זה לשון הוזהר שם: ועשית שלחן עצי שטים וגו', רבי יצחק פתח (דברים ח, י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך וגו', כמה זכאין אינון ישראל דקדושא בריך הוא אתרעי בהו וקריב לון לגביה מכל עמין, ובגינהון דישראל יהיב מזונא ושבעא לכל עלמא, ואלמלא ישראל לא יהיב קדושא בריך הוא מזונא לעלמא, והשתא דישראל אינון בגלותא על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא על חד תרין. בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה, ואינון יהבי חולק תמצית לעמין עובדי כוכבים, ועמין בלהו לא אתזנו אלא מתמצית, והשתא דישראל אינון בגלותא אתהפך בגוונא אחרא. מתל למלכא דאתקין סעודתא לבני ביתיה, כל זמנא דאינון עבדי רעותיה אכלי סעודתא עם מלכא ויהבי לכלבי חולק גרמין למגרי, בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלכא, מלכא יהיב כל סעודתא לכלבי וסליק לון גרמי. כגוונא דא כל זמנא דישראל עבדי רעותא דמאריהון, הא על פתורא דמלכא אינון אכלי וכל סעודתא אתתקן להון, ואינון מההוא חדוה דלהון יהבי גרמי דאיהו תמצית לעובדי כוכבים, וכל זמנא דישראל לא עבדי רעותא דמאריהון אזלי בגלותא והא סעודתא לכלבי ואסתלק לון תמצית וכו'.

תרגום: ועשית שלחן עצי שטים וגו', רבי יצחק פתח, ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך וגו'. כמה מאושרים הם ישראל שהקב"ה רצה בהם וקרב אותם אליו מכל העמים, ובשביל ישראל הוא נותן מזונו ושובע לכל העולם, ואם לא ישראל לא היה הקדוש ברוך הוא נותן מזונות לעולם, ועתה שישראל הם בגלות על אחת כמה וכמה שכל העולם מקבלים מזונות ושובע כפלים. בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה היה יורד להם מזון ממקום עליון, והם נתנו חלק

אסון העולם יהיה בחסרון והעדר הקדושה.

ומדה כנגד מדה מתקיים (מיכה ז, ו; סוטה מט, ב) בן מנוול אב בת קמה באמה כלה בחמותה אויבי איש אנשי ביתו, ואיתא בספרים הקדושים שבשעת מיתתו של אדם הולכים אחרי מימתו אותם הניצוצות שהוליד לטומאה ומקללים אותו ולוקחים ממנו הכל, והוא צועק ומקונן נתנני ה' בידי לא אוכל קום, וכן בעולם הזה מתקיים בו אויבי איש אנשי ביתו וכן מנוול אב ובת קמה באמה וכלה בחמותה. והנביאים וחכמי הש"ס הקדושים ראו ברוח קדשם את פני הדור בדורו של משיח איך שיפגמו ויחטאו.

*

לפני מתן תורה נאמר (שמות יט, יטו) ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם, והיו נכונים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני וגו', וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו שמלותם, ויאמר אל העם היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה וגו'. כל זאת כדי לקבל על עצמם קדושה עליונה, כי בלי קדושה אי אפשר לקבל וללמוד תורה, ואשר על כן תיקן עזרא מבילה למי שנטמא לרצונו או לאונסו רח"ל, כמבואר בגמרא (ברכות כב, א), כי טומאה היא היפוך הקדושה.

ולבן מנהג ישראל להיות נעורים בליל שבועות, כדי לתקן מה שפגמו רח"ל בלילה, ועל דרך שכתב רש"י על הכתוב (דברים כג, יא) כי יהיה בך איש

חמר לצד ימין בקדושה כך יש בקליפה חמר מויק, והדברים עתיקין, ותחת שיהא (ירמיה לא, יט) רח"ם ארחמנו נאם ה' שהשית ירחם על בני ישראל, נתהפך לחמ"ר. והנה אברהם איש חסידך כל העולם ניזון על ידו וכולם תמהו מאין לו כל העושר הזה, והמליכוהו כל העולם עליהם (ראה בראשית רבה מג, ה; רש"י בראשית יד, ז), תחת שממנו ילך ליצחק וממנו ליעקב ויקויים בנו (דברים כה, א) ונתנדך ה' אלךך עליון על כל גויי הארץ, זה לעומת זה הולך לישמעאל והם שואגים לבקש מא"ל אכלם, הם לוקחים את כל השפע וכל יושבי תבל נכנעים אליהם.

וזוה סוד (שמות ד, כ) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור, וכן כנביאים ובתנאים הקדושים מצינו שרכבו על החמור, כי רצו להכניע קליפת חמור של ישמעאל, כמבואר בספרי אמת הקדושים (עין עמק המלך הנ"ל; דבש לפי מערכת י, אות לג) ורצו להפכו לטוב, ועל דרך חמורו של רבי פנחס בן יאיר, ויש בזה סודות קדושים דברים העומדים ברומו של העולם.

*

בעוונותינו הרבים שכינה הקדושה מלובשת בלבוש עניא

ומיללת (ירמיה י, כ) בני יצאוני ואינם. יוסף הצדיק צדיק יסוד עולם נוטר ברית נמכר לעבד למצרים ערות הארץ, וזאת לפי שלראות את ערות הארץ באתם (בראשית מב, ט), וגרם החטא שהכל נמסר לטומאה, ויוסף נעשה עבד אצל פוטיפר הרשע שקנאו לדבר עבירה וכן אשת פוטיפר רצתה להכשילו. ומעשה אבות סימן לבנים שגם לפני הגאולה עיקר

וחלב תחת לשונו. אבל אם ח"ו לא יתקדש יישאר תחת ידי הטומאה והסמרא אחרא ויהיה ריק מכל וכל, ועוד יתן דין וחשבון על שגרם לתת חרב ביד שונאינו להרגנו.

*

הנה בעוונותינו הרבים רואים גם כארץ הקודש איך שהטומאה נפרצה ביותר. אמנם מצד אחד רואים שם בני עליה, כמו שאמרו בגמרא (כתובות עה, א) אמר אביי וחד מינייהו [מבני ארץ ישראל] עדיף כתרי מינן, אמר רבא וחד מינן כי סליק להתם עדיף כתרי מינייהו, אבל מאידך גיסא זה לעומת זה - אוי לי אם אומר ואוי לי אם לא אומר - רואים שם גם התגברות כח הטומאה במדה תירדה.

וחבל יפצה פיהם של האומרים והחושבים שבעלותם לחונן עפר ארצנו הקדושה יבוטל מהם כח היצר, ובמעותם אינם מזככים את עצמם קודם עלותם אלא לוקחים עמהם את הטומאה בלב ובראש ובכל האברים, ושם הם נופלים ביותר, כי אדרבה שם שליטת היצר ביתר שאת ויתר עוז כיון ששם קליפת ישמעאל, ואיתא בוהר הקדוש (פרשת וארא, ח"ב לב, א) ווי על ההוא זמנא דאולידת הגר לישמעאל, ומקונן שם מאד על אותו זמן שנימול ישמעאל עיי"ש, כי זה מקור טומאת עריות, כנען בגימטריא ק"ץ, בחינת (בראשית ו, יג) קץ כל בשר בא לפני (עין מגלה עמוקות, פרשת ואתחנן, אופן רבא), ובוהר הקדוש (פרשת בראשית, ח"א לה, ב; שם נה, א; ועוד) קץ כל בשר דא מלאך המות ס"מ עיי"ש.

אשר לא יהיה מטהר מקרה לילה וגו', שדיבר הכתוב בהווה. וכתוב (משלי לא, יח) מעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה, פירוש, אימתי יהיה מעמה כי טוב סחרה, אין טוב אלא תורה (ברכות ה, א), כאשר לא יכבה בלילה נרה, שיערוך לילות מאירים בקדושה ובטהרה ולא יהיה בכחינת רע בעיני ה', ואז ירגיש מתיקות התורה הקדושה המתוקה מדבש ונופת צופים. אבל אם ח"ו פגם ונפל בין הטומאה והקליפות, הריהם חומסים הכל ממנו, ועליו נאמר (תהלים ג, טז) ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי, כלומר מה יש לך מזה שאתה מספר חוקי והלא לא נשאר בידך מאומה כיון שהכל הולך לקליפות, ולמי אתה עמל ומה לך לאבד ב' עולמות ולירות תרתי גיהנם.

ולזה נעורים בליל שבועות כדי לתקן זאת, ובבוקר אוכלים מאכלי חלב מפני התורה שנמשלה לדבש וחלב, כמו שנאמר (שיר השירים ד, יא) דבש וחלב תחת לשונך (כלבו סימן נב, והובא בחק יעקב סימן תצד סק"ט), לרמוז שאם יתנהג בקדושה וטהרה יזכה גם לגשמיות, ואם לא יתנהג כך אזי הקליפות חומסים ממנו את כל השפע.

ובזה יש לומר טעם למנהג ישראל לאכול קרעפליך בחג השבועות, לרמוז שהמאכל והשפע מוסתר ואינו מוכן לכל, אלא אם יתנהג בקדושה וטהרה ויתדבק בהשי"ת על ידי אור התורה, ליהודים היתה אורה זו תורה (מגילה מ, ב), בלילות קדושים ומאירים, אז יסולק הכיסוי והעיסה שהיא מסך המבדיל בינו לבין השפע, ויהיה לו דבש

כח וחוצפה שכוז, וסיפרו שהיה פעם חזן ששר ניגון זה על לכה דודי, ובאותה שעה חשב מחשבות עריות, ומוזה נבראו, ולכן כוחם כה גדול.²

² ראה בשפע חיים - דרשות חומש ורש"י, תשמ"א, פרשת ויקהל: עובדא מקובלת מפי צדיקים על הבעש"ט הקדוש ז"ע, שנסע פעם בדרך עם הרה"ק רבי צבי סופר ז"ע - שהיה קדוש ה' וסופר סת"ם של הבעש"ט שכתב לו ספר תורה - ובהודמנם לכפר אחד התאכסנו אצל בעל בית המזיגה שם, והלה שהיה בור ועם הארץ מגושם קיבלם להתאכסן בחדר אחד שהיה לו בבינו, שהיה שם משכן שדים ומזיקים, ורצה שהבעש"ט יטהר את החדר הזה מהמזיקים.

ויהי בהיותם באותו החדר התחילו השדים להרעיש, וראו שהארון זו ממקומו והחפצים נופלים וכו', עד שרבי צבי סופר התיירא מאד ואמר, רבי, ראה נא מה שנעשה כאן בחדר. לפתע נגלו לעיניו אותם המזיקים וראה ששני מזיקים מתחילים לשורר לכה דודי באותו הניגון שהיו רגילים לשורר בבית הכנסת. הבעש"ט השתיקם מיד והמה נשתתקו, ולפתע בא בעל הבית אל הבעש"ט בבכיה ששני ילדיו התעלפו בביתו ונפלו לארץ. מיד נעמד הבעש"ט וצעק על המזיקים על חוצפתם, באומרו שהוא משליך אותם מכאן למקום רחוק, מקום אשר לא עבר בו איש מעולם, שם יקשרו אותם ויהא אסור להם לזוז ממקומם, וישארו שם לעולם ועד.

המזיקים התחילו לבכות לפני הבעש"ט שימחל להם, ואז שאל אותם הבעש"ט, מאין להם כח וחוצפה כזו ומנין מגיע להם השיר לכה דודי. וסיפרו לו, שהיה פעם חזן ששר ניגון זה על לכה דודי ובאותה שעה חשב למצוא חן בזמרתו בעיני העומדות בעזרת הנשים, כדי שיעלו את משכורתו, ומכח מחשבה מגונה זו היה להם הכח לשיר השיר שלו ולקחו את הזמר לרשותם, ועל ידי זה היה להם כח גדול כל כך עד שחשבו שביכולתם להתגרות אפילו עם הבעש"ט הקדוש.

ועיקר התיקון תלוי בזה להשפיל גאים עדי ארץ ולהוציא בלעם מפיהם, חיל בלע ויקיאנו (איוב כ, טו), ולסלק מהם את כל השפע, וזאת כשה' בעוזרו לקדש ולטהר המוח והלב שכל מחשבות שבלב יהיו משועבדים להשי"ת, ואז יוכל לקבל עליו עול תורה.

התגברות הטומאה היא הגורמת בעוונותינו

להתגברות השכחה בדורנו זה שגשכתחה תורה מישראל, ומיום מתן תורה לא היה דור במיעוט ידיעת התורה במדה כזו, ועל אף שיש הרבה ישיבות בכל זאת אין רואים פרי תנובה והם כוורע אל הקוצים והדרדרים מכיון שהעיקר חסר. ולזה צריכים להשגיח על הילדים מנערותם שיתנהגו בקדושה כדי שלא ימסר לימוד החומש והגמרא שלהם אל הקליפות.

ויש לדעת שעיקר כוחם וחיותם של הקליפות אינם מהגויים או מהכופרים ומשומדים מהערב רב אשר לא מורע ישראל המה ולא עמדו רגליהם על הר סיני, אלא מאלו אשר ביושבם לפני גמרא פתוחה מטמאים את מחשבתם, שמוזה מתהוים הקליפות והטומאות הקשות ביותר מקליפת עמלק, ולהם יש כח הגדול ביותר רח"ל.

מסופר על אחד מקדושי עליון ז"ע, מהגדולים ביותר שהיו בעולם ומלאכים ושרפים חיות ואופני הקודש יראו ממנו, שבא פעם לבית אחד עם הרה"ק רבי צבי סופר ז"ע - שהעולם עמד על כתיבתו - ונכנסו שם שני מזיקים והתחילו לשורר לכה דודי, וזרקו עליהם אבנים, ושאל אותם מאין להם

מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים, חוץ מהוצאת שבתות והוצאת יום טוב והוצאת בניו לתלמוד תורה, שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו. אמר רבי אבהו, מאי קראה, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו (תהלים פא, ד), איזהו חג שהחודש מתכסה בו הוי אומר זה ראש השנה, וכתוב (שם ה) כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, מאי משמע דהאי חק לישראל דמוזני הוא, דכתיב (בראשית מז, כב) ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה. ע"כ. ותמוה מה שלמדו דבר גדול כזה מכהני פרעה הטמאים.

אלא להורות נתן על חומר החטא, כי יש לך אדם שבראש השנה צועק ובוכה והניא ליה בעותא לכתבו בספר פרנסה וכלכלה, ולבסוף על ידי חטא אחד הטומאה לוקחת ממנו כל מה שיש לו והוא נותר דל ורש, וכל מה שנכתב עבורו חומסים הקליפות. וזה הרמז במה שיוסף הצדיק בחינת יסוד נותן מזה כל השפע דקדושה לטומאה כהני פרעה, והם אוכלים להם חוקם מחק לישראל היינו מה שנכתב לישראל, וידל ישראל עד מאד, והבן.

וזה הענין שכל המקודש מחבירו חרב מחבירו (הרמב"ן במכתב לבנו. כתבי הרמב"ן, ח"א, אגרת ז), כי אם לא זכה להתנהג בקדושה וטהרה כדת לעשות הרי שכפי שמרכה במצוות הוא מוסיף אומץ לכוחות הטומאה הניזונים ממעשי מצוותיו.

לבן קודם חג השבועות סופרים ספירת העומר מ"ט לילות, כדי לתקן כל הפגמים, וכמו שנדפס בסידורים לומר,

לאפוקי מדעת הסוברים שסיבת עיכוב הגאולה היא בעוכם של מחללי שבתות אוכלי החזיר השקץ והעכבר, כי מהם נבראים רק מוזיקים קטנים כמו כלב קטן שאין לו כח לנבוח, אבל עיקר העיכוב הוא מאותם שצריכים לרומם קרן הקדושה, ועליהם שכינה הקדושה מקוננת נתנני ה' בידי לא אוכל קום, כלומר שהם עוד גורמים אשר לא אוכל קום על ידי שנותנים כח לקליפת ישמעאל וגורמים במעשיהם לסלק וליתן כל השפע לסטרא אחרא, ולכן יש לקליפת חמור כח כזה.

*

זה הרמז במה שאומרים בסדר תיקון ליל שבועות קטעים מכל פרשה ומסכתא, לרמוז על זה שבועותינו הרבים תורתנו נעשית קרעים קרעים. איני יכול לומר מהיכן נודע לי, אבל תאמינו לי שאני יודע בבירור שזה כל הגורם לפורעניות, כי הסטרא אחרא לוקחת את הלימוד שבני ישראל לומדים ומסתובבת עם אלפי רפים גפ"ת, ומזה מתהווים שדים ומוזיקים רוצחים וטורפי בני אדם.

ועל זה בוכים כליל שבועות כשמתבוננים שמכל הלימוד לא נשאר אלא זעיר פה זעיר שם, ומי יודע אם נשאר בידי אף חצי משנה או לפחות מחשבה טובה אחת של רצון ללמוד, כי עלי נאמר (תהלים ג, טז) ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי.

*

בגמרא (ביצה טז, א) תני רב תחליפא אחוה דרבנאי חזואה, כל

מודיעים לו שכל לימודו נמצא בנ' שערי
טומאה ולא נותר לו מאומה מתלמודו
רח"ל.

*

יש להתבונן בכל האמור, ובפרט
בעצרת שחל בשבת, שכפי המבואר
בספרי אמת הקדושים עיקר תיקון מדה
זו היא בקדושת השבת, ובצירוף חג
השבועות יש התעוררות גדולה לתקן מה
שנפגם ולזכות לקבל הכל בחזרה במתן
תורה.

על כן בואו ונקבל עלינו עול תורה, מה
דהוה הוה מכאן ולהלאה חושבנא,
באופן שיעיד עליו יודע תעלומות שלא
ישוב לזה החטא לעולם (רמב"ם הלכות
תשובה ב, ב), וראוי לתשומת לב עדות זו
מה טיבה והלא הוא ית"ש הוא הדיין
והשופט ולפני מי יעיד. אלא שהסמרא
אחרא מחזקת בו ובמעשיו מחמת
רשעתו, וכדברי הרמב"ם (שם ז, ז) שרשע
העושה מצוות טורפין אותו בפניו וכו'
עיי"ש, ואמר אויב ארדוף אשיג אחלק
שלל, ואחרי ששב בתשובה שלימה והם
חייבים להוציא כלעם ולהחזיר לו מעשי
מצותיו, ומלך במשפט יעמיד ארץ ובאים
בני האלקים להתיצב על ה', אלו
מיימינים ואלו משמאילים ומוענים כי
משלהם הוא, עד שמעיד עליו היודע
תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם
שעכשיו שב בתשובה שלימה וחייבים
להחזיר לו הכל, ואז הוא זוכה למתן
תורה וזכר ליציאת מצרים.

ולזה בעצרת נדונים על פירות האילן
(ראש השנה טו, א), כי עד שלא שב
שורת הדין נותנת שיהיה ניזון מעשבי

שבוכות ספירת העומר שספרתי היום
יתוקן מה שפגמתי וכו', וסמוך לחג
השבועות הם בחינת יסוד ובחינת
מלכות, ואחרי זה מגיעים לקבלת
התורה, ומי שח"ו לא קיים מצות ספירת
העומר כדבעי והוא פגום ומסור
לטומאה, למה לו לקבל את התורה
כשבין כך לא יישאר בידו מאומה מכל
לימודו.

ועל זה אומרים בחג השבועות זכר
ליציאת מצרים, דכשעזור השי"ת
וחוזרים בתשובה על ידי ספירת העומר,
וכל הלילה מתנהג בקדושה ובטהרה
בבכי ובתחנונים לפני המקום, אז
מוציאים מן הקליפות כל אותם דפי
גמרא ומצוות שלו שנמסר להם. וזה
זמן מתן תורתנו דייקא, היינו התורה
שלנו שלמדנו, שבחג הזה ניתן לנו
הכל בחזרה. דבר זה הוא זכר ליציאת
מצרים, שגם אז יצאו ישראל מעמקי
הקליפות, וכמבואר בכתבים הקדושים
(פרי עץ חיים, שער הקריאת שמע, פרק ג; שער
המצוות, פרשת ראה, כד"ה ובוה תבין ענין גלות
מצרים; ועוד) על אומרם ז"ל (ברכות ט, ב)
וינצלו את מצרים, אמר רבי אמי מלמד
שעשאוה כמצודה שאין בה דגן, וריש
לקיש אמר עשאוה כמצולה שאין בה
דגים, והיינו שהוציאו משם כל הניצוצות
הקדושים, ואשר על כן נאסרו לשוב
מצרימה.

ועל כגון זה אומרים בעולם העליון
אשרי מי שבא לכאן ותלמודו
בידו (פסחים ג, א), דמי שלא תיקן
את נפשו, כשהוא בא לעולם העליון
עושים עמו דין וחשבון על שלא למד,
והוא טוען לפי תומו שהרכה ללמוד, ואז

זאת בבחינת ברכת ה' היא תעשיר, ואז יושפע לכם יחד עם זה גם שפע קדושה עליונה להיות גוי קדוש, וכדברי רבה"ק מלובלין הנ"ל.

אלה הדברים קשים כגידים אשר תדבר אל בני ישראל, ללמדם דעת שעיקר הכל היא להיות נוהר לקדש ולטהר עצמם ולהישמר מהרהורי עבירה הקשים מעבירה (יזמא כט, א).

*

בהאמור נבוא לביאור הכתוב במגילת רות, 'ישלם הוי"ה פעלך, ואז ותהי משכורתך 'שלמה' מעם ה' אלקי ישראל המייחס שמו על ישראל, ולא שיהא ח"ו ברכה המתהפכת לקללה כשתגרום להרהורים רעים וחטאים, על דרך (דברים לב, טו) וישמן ישרון ויבעט, ובגדר (קהלת ה, יב) עושר שמור לבעליו לרעתו.

אשר באת לחסות תחת כנפיו, ורב חסא במדרש מפרש כי כאן נתן מעם לברכה זו האמורה משום אשר באת לחסות תחת כנפיו, היינו שאז הותרה לבוא בקהל ונתחדשה הלכה מואבי ולא מואבית (ירושלמי יבמות ח, ג), והיא הפקירה את עמה ואת מולדתה ללכת עם נעמי בעוני ובחוסר כל ובלבד שתזכה לחסות תחת כנפי השכינה. נעמי אמרה לה לחזור כי מר לי מאד מכס כי יצאה בי יד ה' (רות א, ג), היינו על דבר אשר בניה פגמו בשם הקדוש כשנשאו מואביות, וכן אחרי זה אמרה (שם כ-כא) אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שד"י לי מאד, אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה' למה תקראנה

השדה, ועל דרך (עירובין כב, א) מי שלימו קורמי באגמא, אבל אחרי שחזר בתשובה שלימה ראוי הוא לרבש וחלב תחת לשוננו, לאכול מפריה ולשבוע מטובה גם בגשמיות ודברי עולם הזה, כי הכל יצא מרשות הטומאה, כמו שבני ישראל במצרים קיבלו ביזת מצרים וכיזת הים, וכנ"ל מהגמרא (בכורות ה, ב) שאין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים, והבן.

*

זה דבר הכתוב, אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, שכל השפע והרכוש חזר לקדושה וכנ"ל, ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי, היינו ברית קודש, והייתם לי סגולה מכל העמים, כלומר לא רק שתתעלו ותשיגו עניני שמים ורוחניות, אלא גם בגשמיות אתן לכם המובחר והסגולה של העמים, כי לי כל הארץ, עומק הארציות הקליפות והטומאה הכל שייך לי, ואחזיר לכם הכל באופן שגם בגשמיות תקבלו סגולת מלכים.

ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, היינו בדרגת מלך הפורץ גדר ואין מוחין בידו (כבא קמא ס, ב), ובבחינת הכהן הגדול מאחזי בכח בנוי בחכמה ובעושר (יזמא יח, א; הוריות ט, א), וזאת בתנאי שתהיו גוי קדוש היינו להתנהג בקדושה.

ויבואר עוד, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים, היינו שמירי ינתן לכם

לנצח, ונוהגים שלא לומר תחנון והודיו בשבעת ימי התשלומין, להורות על תקותינו שבימים אלו ימחול ה' לכל עוונותינו ויהיה מלך מוחל וסולח לעוונותינו ולעוונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, ויעזור לנו באתערותא דלעילא שנוכה בשבוע זו לשוב באמת ובלב שלם, כי הזמן מאוחר מאד וקוקים אנו לרחמים מיוחדים שלא ינעול השער בפנינו.

ויעזור השי"ת ובימי התשלומים האלו יתעוררו רחמים וחסדים לכל בני ישראל בכל מקום שהם ובכל מקומות מושבותיהם די בכל אתר ואתר, בכלליות ובפרטיות, ברוחניות ובגשמיות, בני חיי ומוזני רוחי, שנה שלא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר, ותן לכל איש ואיש די פרנסתו דייקא, היינו פרנסתו המגיעה לו ולא ישלמו בה ידי זדים הקליפות, ודי מחסורו אשר יחסר לו הן ברוחניות והן בגשמיות, ואשר יחסר לו דייקא מה שהיה לו ונחסר ונאבד ממנו על ידי הקליפות תחזיר לו. ויעזור השי"ת וירומם קרן ישראל, הרם קרן ישראל עמד, וישפיל גאים עדי ארץ ויגביה שפלים עדי מרום, ויגאל גאולת עולם במהרה בימינו אמן.

לי נעמי וה' ענה בי ושר"י הרע לי, שנאבד ממני כל השפע דקדושה, אבל רות דבקה בה כי מסרה נפשה וויתרה על כל חמדי עולם הזה, בהיות שכל חפצה ומאוויה היו לחסות תחת כנפי השכינה. וזה שאמר מאי טעמא, אשר באת לחסות תחת כנפיו, ולכן ישלם ה' דייקא פעלך, ולא על ידי שליח, אלא ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה, ומתוך כך ותהי משכורתך שלמה מעם ה' אלקי ישראל שלא תבוא על ידה לירי חמא.

*

מה נאמר ומה נדבר בעוונותינו הרבים, וכי מה אנו יכולים לעשות, בספירת העומר לא ידענו מה שפגמנו ואיך לתקן, וקויתו שאולי בזכות אבות אזכה לשוב בחג השבועות, ולראבונא כבר עברו ימי החג ולא היה לי אף הרהור תשובה אחת כדבעי לפני השי"ת, ונתקיים בי (אבות ה', י) אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך, ואם תעזבני יום יומים **אעזובך** (זוהר, פרשת שמיני, ח"ג לו, א; ספרי, פרשת עקב, פסקא מח; ירושלמי, ברכות ט, ה), ולרש אין כל.

ובקשתינו להשי"ת שלפחות בשבעת ימי תשלומין הבעל"מ יחום עלינו שנוכל לעשות דבר ואל יזיחנו

לקיים רצון צדיק!

המעוניינים לתרום להדפסת גליונות הד"ת
לכבוד השמחה במעונם או להנציח קרובים
נא יפנו מבעוד מועד בטלפון: 052-7140042

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשל"א

אמר צאנך מיד גוזזים, שלא יקרה לנו כנ"ל. עכ"ל.

זה שאמר הכתוב, ואיש את קדשיו לו יהיו, היינו במה יבטח לב אדם כי כל עבודתו נחשבים לזכותו ולא הולכים ח"ו בשבי הסטרא אחרא, לזה אמר ואיש את קדשיו, כלומר ישתדל ויראה שמה שיעשה קדשיו מצוות ומעשים טובים לו יהיו ולא ילכו ח"ו לסטרא אחרא רח"ל. גם רמו כשמתנהג תמיד בקדושה ובטהרה ולא הלך כפעם בפעם בדרכים זרים דרך עקש ופתלתל, אם כך יעשה מובטח לו כי אמנם לו יהיו כל המצוות ולא יהיו החיצונים יונקים מהם.

*

או יאמר, דמצינו בגמרא (גיטין מז, א) בריש לקיש כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא, קרא אנפשיה (תהלים מז, יא) ועזבו לאחרים חילם. והדברים מבהילים על הרעיון שכאשר נטתה נפשו של ריש לקיש למות לא היה לו להניח אחריו אלא קב של כרכום, ועל אותו קב שהשאיר אחריו קרא על עצמו ועזבו לאחרים חילם.

והנה זה דרכם כסל של בני אדם הרודפים אחר הממון אשר כל ימיהם בלתי אל הממון עיניהם נתונות לצבור הון חמרים חמרים, ואין אדם מת וחצי תאוותו בידו (קהלת רבה א, ג), ובעבור הכסף הם עובדים בעמל וגייעה רבה ויצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי

בתורה"ק (במדבר ה, י) ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכתן לו יהיה.

נראה לפרש על פי דברי הגה"ק הרבי ר' יהונתן זי"ע ביערות דבש (חלק א, דרוש א) לפרש החרוז בפיוט אדיר איום ונורא (שמוזרים בסעודת מלוא מלכה) פדה עמך מעזים, צאנך מיד גוזזים, וז"ל: הרצון, שלפעמים אנו רואים אדם רשע שחוזר בתשובה, יושב בצום ובכי, מתפלש בעפר וכהנה דברים טובים, וכאשר יעברו ימים אחרים, הנה הוא חוזר לסורו במעשים מקולקלים, ונשכח ימי השובע מפני ימי הרעב. וסיבה לזה הוא כמו צאן שמבקשים לגזוז ובצמרו יעשו כל חפץ, יתנו לו לאכול מלח וכדומה המגדל צמר למאוד, וכאשר יגדל הצמר יגזו וכן יעשו תמיד. וכן הסטרא אחרא יונקים מן ישראל העובר שפעת קדושה אשר בו, והוא להם למחיה, ולכך סביב רשעים יתהלכו, אך כאשר הם יונקים וכבר נפשו יבשה ואין לחלוחית קדושה עוד בה, כי ה' סר מעליו ומעשיו רעים וחמאים, מה הם עושים, נותנים ללבו לשוב אל ה' ולעשות טוב, עד אשר ידושן נפשו מטוב ה' כפי עבודתו במצות ה', ויהיה מלא טוב בברכת ה', ואז כאשר רואים ישמן ישרון ונפשו מלא טוב, אז ימנעו אותו מלילך במצות ה' כפעם בפעם, ויונקים ממנו כל שפעת קדושה, ובעו"ה נותן חלקו לזרים וכוחו לנכרים. והוה הבקשה הנ"ל שה' יציל אותנו, ולכך

וגנותיו לעולם הבא, מה שאין כן שאר הנכסים אני עתיד להוריש לאחרים ולא ישאר בידי מאומה, וגם בזה העולם אינו שלי, והראיה שברגע שרצית החרמת כל רכושי, הרי שאינו שלי, רק מה שנתתי לצדקה זה לא תוכל להחרים לעולם.

בהדא דתנו רבנן (בבא בתרא יא, א) מעשה במונבו המלך שבזבו אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת, וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו, אבותיך גזזו והוסיפו על של אבותם ואתה מכזבם. אמר להם, אבותי גזזו למטה ואני גזזתי למעלה, שנאמר (תהלים פה, יב) אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף, אבותי גזזו במקום שהיד שולטת בו ואני גזזתי במקום שאין היד שולטת בו, שנאמר (שם פט, טו) צדק ומשפט מכון כסאך, אבותי גזזו דבר שאין עושה פירות ואני גזזתי דבר שעושה פירות, שנאמר (ישעיה ג, י) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, אבותי גזזו אוצרות ממון ואני גזזתי אוצרות נפשות, שנאמר (משלי יא, ה) פרי צדיק עין חיים ולוקח נפשות חכם, אבותי גזזו לאחרים ואני גזזתי לעצמי, שנאמר (דברים כד, יג) ולך תהיה צדקה, אבותי גזזו לעולם הזה ואני גזזתי לעולם הבא, שנאמר (ישעיה נח, ח) והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך. ע"כ.

זה שאמר הכתוב, ואיש את קדשיו, פירוש מה שהוא מחלק לצדקה ולצרכי גבוה, הם הרכוש והאוצר האמיתי והם לו יהיו, מה שאין כן שאר הנכסים שעוזבים לאחרים חילם.

ערב, ולפתע פתאום מיתה חמפתו וכל יגיעו מוריש לאחרים והם נהנים מכל ההון שצבר הוא, כי הם לא מרחו על זה כלום, וכי מה הנאה יש לו בכל עמלו שעמל תחת השמש כשכל יגיעו היה להבל ולריק שעל ידי זה אבד ב' עולמות כאחד.

אולם האיש הנכון יודע כי הקנין האמיתי שלו בעמלו וביגיעו שיגע בימי חלדו הוא מה שמוציא הוצאות לצדקה, הוצאות שבתות וימים טובים, הוצאות בניו לתלמוד תורה וכדומה, אשר הם הם הנכסים ששייכים רק לו כי מתן שכרה בצדה והקרן קיימת לו לעולם הבא.

עובדא הוה בהשר הנגיד מוה"ר שמשון וורטהיימר ז"ל, שהעלילו עליו לפני המלך שהוא צובר הון ומועל בקופת המלך, ושלח המלך לקרוא לו וצוה לו שיאמר כמה מונים כל רכושו ונכסיו. ענה ר' שמשון ונקב בסכום שהוא כחלק עשירית ממה שהיה לו. נתקצף עליו המלך כי ידע שיש לו הרבה יותר, וצוה לאסרו ולהחרים את כל רכושו למלכות על שהעלים מהמלך. לאחר מכן נתיישב המלך בדעתו וחשב כי לא איש כר' שמשון שיכזב לפניו, ובודאי אין דבר ריק הוא כמה שאמר לו והיתה לו איזה כוונה, על כן שוב שלח לקראו שיפרש כוונת תשובתו. אז פתח ר' שמשון פיו בחכמה ואמר אל המלך: סכום זה שנקבתי הוא החלק שחלקתי לצרכי צדקה, וזה הסכום שנשאר לי

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשכ"ג

והנה איתא במדרש (תנחומא, בפרשתן פרק כח) רבי מאיר ורבי יהושע בן קרחה היו דורשין את השמות וכו', גמליאל בן פדהצור, אמר יוסף, גמליאל גמל אל עמי גמולים טובים, בן פדהצור פדני צור מצרתי מבית הסוהר וכו' עיי"ש. ולדרכנו יפורש שהעיד עליו הכתוב שבשעה שנותן הודאה להגומל לחייבים טובות, עיקר שמחתו אינו אלא בן פדה צור, רצ"ל בזה שכביכול פדה את עצמו ית"ש.

בתורה"ק (במדבר ז, נד) ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור.

נראה לרמז בזה על הדרך דאיתא בספרים הקדושים דכשהארם שרוי בצער ונתון באיזה צרה ח"ו, ישים מגמתו בתפילה למען צער השכינה הקדושה, אשר עמו אנכי בצרה (תהלים צא, טו), ובשעה שאדם מישראל מצטער שכינה מצטערת (ראה סנהדרין מו, א), וכמו כן כשעוור השי"ת ונפרדה מצרתו ישמח בישועת השי"ת שיש נחת רוח לשכינה הקדושה בזה שנמצא לו פדות ורוחה.

בשולחן הטהור יום ש"ק פרשת נשא תשמ"ב

והרמז בזה על חיבת הקודש של לימוד התורה היוצא מפיהם של תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא, אשר מהם עיקר הנחת רוח לפני השי"ת על אף שעדיין לא באו לכלל חיוב מצות התורה.

וזה גם כן נרמז במה שאצל הקריאה לדבר עם משה (ויקרא א, א) נכתב ויקרא באל"ף זעירא, לרמז שיבואו טהורים ויתעסקו בתורה (עיין מדרש תנחומא, פרשת צו, סימן יד; ויקרא רבה ז, ג).

בתורה"ק (במדבר ז, פט) ובכא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים וידבר אליו.

ברש"י, מבין שני הכרובים, הקול יוצא מן השמים לבין שני הכרובים ומשם יצא לאהל מועד. ע"כ. ולהבין בעי סיבת הדבר שיצא באמצעות הכרובים ולא נשמע הקול אליו מן השמים.

ונראה על פי המבואר (סוכה ה, ב) שהכרובים היו פני תינוק,

בשולחן הטהור ליל ש"ק פרשת נשא תשכ"ח

מאזני שכלו על כל דבר ודבר מתוך ישוב הדעת לעשות במשקל ובמדה נכונה. כי אף אם בחר ללכת בדרך מסוימת הרי שבאם יוצמה נחת רוח להשי"ת כאשר ינמה מדרך זו עליו להתנהג בדרך אחרת, ולכן חייב לחשוב בכל פעולה ותנועה כשלעצמה מהו רצון ה' עכשיו ובענין הזה.

וזה שרמז הנביא שבכדי לשמוע את קול ה', ובפרט לזכות לנבואה, ההכרח להתנהג כזוג שבפעמון אשר אופן השמעת קולו הוא על ידי שמתנועע תמיד לכיוון אחר, וכן חייב עובד ה' בכל פעולה לשקול לכל הצדדים מתוך התבוננות אמיתית מהו רצון ה', דיש ועליו להתאמץ בכל כוחו ללכת לצד זה, ויש שעליו להתרחק לכיוון הפוך. רק כך יכולים להתעלות בדרכי ה' ומעלות העבודה, ולהגיע עד למעלת הנבואה ממש.

בהפטרת השבוע (שופטים יג, כד-כה) ותלד האשה בן ותקרא את שמו שמשון ויגדל הנער ויברכהו ה', ותחל רוח ה' לפעמו במחנה הן בין צרעה ובין אשתאל.

ברד"ק מביא מדרכי רו"ל (סוטה מ, ב) כי פירוש לפעמו מענין פעמון, שהיתה רוח נבואה מקשקשת לפניו כוונ. וצריך ביאור.

ונראה לרמז, דהנה יש אנשים שבוחרים להם איזה דרך מסויים או מדה מסויימת ודבקים בה בקיצוניות מבלי לנטות ימין ושמאל בשום פנים ואופן, וכונן שתמיד מפזרים או שתמיד מקמצים, וכיוצא בזה. אך לא זו דרך האמת והקדושה, כי בעבודת השי"ת תמיד יש ללכת בדרך הממוצע (עין רמב"ם, הלכות דעות א, ד), ואין ללכת בקיצוניות מרובה אלא לבדוק כל דבר לענינו, מתי להתנגד ומתי לא, ועד כמה בדיוק להתנגד, והחויב לשקול בפלס

לעילוי נשמת

האי גברא רבא ויקירא, איש חסיד אמת, שקד על דלתות התורה כל שנותיו, רב חינא ורב חסדא, מהיושבים ראשונה במלכות בית צאנז ורב פעלים לכל מפעלות הקודש, מאנשי אמוניו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בו דבק בכל לב ונפש

ולאחריו ביבח"ל"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרה"ח מוה"ר **שלמה מנחם הכהן** ב"ר דוד הכהן ז"ל כ"ץ

נלב"ע ביום ד' בסיון תשע"ח - תנצב"ה

הונצח ע"י זוג' החשובה מרת **כ"ץ** תחי'

ובניו, הרה"ג ר' **יצחק דוב** שליט"א,

הרה"ג ר' **ישראל אריה** שליט"א, והרה"ג ר' **דניאל** שליט"א

ובנותיו, מרת **זילבר** תחי', מרת **העסקל** תחי', מרת **וורטהיימר** תחי'

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

וכל העם רואים את הקולות שהיו רואין את הנשמע

הלשון על מתכונתו, אך המכוון הוא אמת לאמיתו וכו'] וז"ל: "הנשמה אמרה להרב, שמה שזכה שנתגלו אליו הדברים העליונים, לא מפני שלימד הרבה מש"ם ופוסקים הרבה, רק משום תפילה שהיה מתפלל תמיד בכוונה גדולה, ומשם זכה למעלה העליונה", ע"כ. [והלשון 'הנשמה אמרה להרב' יש בזה לימוד גדול מאד, שהנשמה דברה אליו, וזהו בחינת בת קול, כי הנשמה היא חלק אלוקי ממעל, וכאשר האדם מקדש ומטהר את נשמתו, הוא זוכה שהיא תדבר אליו].

וזהו לימוד גדול, דאף שהבעש"ט הקדוש הירבה בלימוד ש"ם ופוסקים, וכמו שמקובל שהפעם הראשונה שזכה להתגלות אור הגנוז היתה בעת שישב ולמד מסכת יבמות ונתמלא כל הבית אורה (עיין נתיב מצותך, נתיב אמונה, שבי' ה), ואי אפשר להגיע לשום מדרגה בעבודת ה' בלי לימוד התורה, מכל מקום נתגלה לו שזכה להשגותיו הגבוהות רק בזכות עמוד התפילה.

השגת התורה רק בכח התפילה

בגמרא (שבת י, א) רבא חזייה לרב המנונא דקא מאריך בצלותיה, אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, והוא סבר זמן תפילה לחוד וזמן תורה לחוד. ולכאורה תמוה תשובת רב המנונא זמן תפילה לחוד וכו', דהלא רבא בוודאי לא תמוה על עצם התפילה וידע דזמן תפילה לחוד וזמן תורה לחוד, אלא שאל למה מאריך בתפילה יותר מדי, דתורה הוא חיי עולם ואילו בתפילה מבקשים על חיי שעה, ואין צריכים להאריך בתפילה על חשבון לימוד התורה, ומה השיב על זה.

וי"ש לומר בהקדם המובא בספר צוואת הריב"ש (אות מא) מעיר וקדיש מן שמוא אור ישראל הבעש"ט הקדוש זי"ע [ובספה"ק תניא (אגרת הקודש, פרק כה) איתא: הגם שבאמת אינה צוואתו, ולא ציוה כלל לפני פטירתו, רק הם לקוטי אמרותיו הטהורות שלקטו לקוטי בתר לקוטי ולא ידעו לכיין

וזהו שהשיב רב המנונא לרבא, זמן תפילה לחוד וזמן תורה לחוד, דגם תפילתו היא עצה להשגת לתורה, שהיצר לא יכלכל מחשבותיו במחשבות זרות ושיזכה ללמוד תורה לשמה, ולכן ככל שהוא מרבה ומאריך בתפילה כן יזכה ליותר תורה. וכן מציינו (ברכות לב, ב) חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת קודם התפילה ומתפללים שעה אחת, ומקשי וכי מאחר ששוהין תשע שעות ביום בתפילה, תורתן האיך משתמרת ומלאכתן האיך נעשית, אלא מתוך שחסידים הם תורתן משתמרת. ובירושלמי (ברכות פרק ה, הלכה א) גרסו, על ידי שהיו חסידים היתה ברכה ניתנה בתורתן. והיינו דעל ידי שהקדימו ועשו הכנה קודם התפילה והתפללו בהשתפכות הנפש ובדמעות שלישי ברחמים ובתחנונים לפני המקום שיזכו להשיג השגות רמות בלימוד התורה, ובקשו וחנונו מאתך דעה בינה והשכל, בזכות זה זכו שתהא תורתן מתברכת ושמורה אצלם שלא תשתכח ח"ו.

כי קולך ערב בתפילה ועל ידי זה מראיך נאווה בתורה

אִיתָא בספד"ק בני יששכר (מאמרי סיון, מאמר ה, אות כד) על הפסוק (שמות כ, טו) וכל העם רואים את הקולות, ודרשו חז"ל (פרד"א, פרק מא; מכילתא דרשב"י, שמות שם) שהיה הדבר בשעת מתן תורה לאות ולפלא שהיו רואים את הנשמע, ולכאורה זהו פלא דהרי לא עביד קוב"ה ניסא למגני, ואמאי נצרכו אז

כשיבקש רחמים ממי שהחכמה שלו יועיל לו מה שירבה בישיבה

ויבואר הגמרא (גדה ע, ב), שלשה דברי דרך ארץ [שאלו אנשי אלכסנדריא את ר' יהושע בן חנניא], מה יעשה אדם ויחכם, אמר להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה, אמרו הרבה עשו כן ולא הועיל להם, אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר (משלי ב, ו) כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. מאי קא משמע לן [וברש"י, למה ליה למימר להו ירבה בישיבה הואיל וברחמים הדבר תלוי], דהא בלא הא לא סגי.

ויש לומר המכוון, דזה היה להם בפשיטות שצריך להתפלל כדי לזכות לתורה, אך דימו בעצמם דרי בתפילה לחוד, שיתפללו אתה חונן לאדם דעת ויאמרו כמה פרקי תהילים, וכך יזכו לתורה. לכן אמר להם, ירבה בישיבה וימעט בסחורה, דצריכים לימוד התורה כפועל, שיעזוב כל עסקיו ויתן הגיגיו ומחשבותיו רק בתורה הקדושה. אך גם על זאת אמרו לו הרבה עשו כן ולא עלתה בידן, לזה אמר להם אלא יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו, דהם הוניחו לגמרי את ענין התפילה, ורצו לזכות לתורה על ידי הלימוד בלבד, ואולם כדי לזכות לתורה צריכים סיעתא דשמיא שהתורה תשמר אצלם ולא תשתכח ממנו, ולזה צריך להקדים תפילות ותחנונים לפני המקום ורק כך זוכים לכתרה של תורה. ועל זה אמרו, הא בלא הא לא סגי.

בלבד, אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם אל תבוה את תפילתם.

[מתוך ד"ק בעידן רעוא דרעוין
ש"ק פרשת לך תשנ"ח]

*

מות וחיים ביד הלשון

הנה יש בני אדם המדמים שדיבור גרידא אין בו שום ממשות, אך באמת כל דיבור הוא קומה שלימה ויש לה חיות. כן איתא בספה"ק דרך פקודיך (לא תעשה לה, אות ג) וולה"ק: וקבלתי מכבוד אדמו"ר הרב הקדוש מהרמ"מ [הרבי ר' מענדלי מרימנוב] זצוק"ל, דגם בדבר האדם דברים בטלים הוא בכלל אביוזרייהו דאזהרת לא תרצה, כי כל דיבור הוא שיעור קומה שלימה יוצא מכל כוחות נפשו, והוא מבטלהו, שמריק הקומה הלזו למקום תהו ובטל, אזי מבטל ומרצח אותה הקומה חלק מכוחות נפשו וכו', ובפרט כפי מה שקבלנו מרבותינו בפסוק (שיר השירים ה, ו) נפשי יצאה בדברו, שיש שיעור לאדם כמה ידבר כל ימי חייו, ואם ירבה לדבר שלא במקום מצוה הנה ממעט החיות של שונאי ישראל, וזה 'נפשי יצאה בדברו', א"כ בודאי זה בכלל אביוזרייהו דלא תרצה, עכלה"ק.

המקדש דיבורו יש בכוחו להשפיע חסדים ורחמים

וככל שנתעלה האדם, דיבורו עושה יותר רושם, כמאמר הכתוב (קהלת ו, ו) כל עמל אדם לפיהו, וכן כתיב (משלי יח, כא) מות וחיים ביד הלשון, ומי

לנס כזה. ומביא מהמכילתא (כשלה, פרשה ב) על הפסוק (שיר השירים ב, יד) הראיני את מראיך השמיעיני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאווה, כי קולך ערב בתפילה ומראיך נאווה בתלמוד, ועיי"ש שמבאר שהתפילה ניכרת על ידי הקול כמו שאמרו חז"ל (ברכות לה, ב) אם שגורה תפילתי כפי יודע אני שהוא מקובל, ואילו תלמוד תורה ניכר במראה כמאמר הכתוב (קהלת ה, א) חכמת אדם תאיר פניו, עיי"ש לדרכו בקודש.

ולעניננו יש לומר, דענין הנס שהיו רואים את הקולות בא להראות דכדי להגיע ולזכות לתורה חייב האדם להקדים לזה את קול התפילה בהשתפכות הנפש, ובאם לאו הרי לריק יגע ולחנינם עבד, שהרי הכל ישתכח ממנו ולא ישאר בידו כלום. הראיני את מראיך כדי לזכות לתורה הוא על ידי וקולך ערב בתפילה בקול ערב, שמתפלל בהתלהבות ובתחנונים לפני המקום, דרק בכח זה זוכה לכתרה של תורה.

זהו אחד מעיקרי הדברים שהתקינו וחזקו הבעש"ט הקדוש זי"ע ותלמידיו הקדושים, ללמד את בני ישראל הדרך אשר ישכון בה אור, והוא עמוד התפילה. ויודע דזה היה אחד מהמענות שהיו על החסידים, שמאריכים הרבה שעות בתפילה ומבטלים על ידי זה מתורה. אך דרך הבעש"ט היתה ולעברו ככל לבבכם זו תפילה (תענית ב, א), ובפרט בעת הגלות דאיתא במדרש (ויקרא רבה ג, ג) פנה אל תפילת הערער, א"ר יצחק פתר קרייא ברורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא לא כהן ולא אורים ותומים ואין להם אלא תפילה זו

את הנשמע, כמו שדרשו חז"ל (פרד"א, פרק מא; מכלתא דרשב"י, שמות כ, טו) מהפסוק (שמות כ, טו) וכל העם רואים את הקולות, ולכאורה זהו פלא דהרי לא עביד קוב"ה ניסא למגני. אלא שבאותו מעמד רצה הקב"ה להורות לבני ישראל על גודל כח הדיבור, שאין זה הבל אויר בלבד אלא דבר שיש בו ממש ויש בו חיות וקומה שלימה, ולכן כאשר ידברו דיבורי קדושה יזכו על ידי זה להתעלות ביתר שאת ולהשפיע ברכות וישועות וכל מיילי דמיטב, ואילו אם ידברו דברים בטלים, או ח"ו דיבורים אסורים, יעוררו בזה קטרוגים וצרות ה"י.

ולבן פתח ואמר (שם, ב) אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ידוע מספרים הקדושים (ספר הליקוטם, פרשת בא, ד"ה למען שתי; ועיין זוה"ק, פרשת וארא, ח"ב דף טה, ב) שבמצרים היה הדיבור הגלות, ופרעה הרשע היה קליפת פ"ה ר"ע (ספר הליקוטם, פרשת שמות, ד"ה דע כי פרעה), ובמעמד זה לימד הקב"ה שהוציאם מקליפה תמאה זו, ומעכשיו ואילך יזהרו בדיבורם, לידע שיש בו ממשות וישתמשו בו לדיבורי קדושה בלבד.

ומתוך ד"ק בעידן רעוא דרעין ש"ק פרשת תצוה תשנ"ט; ש"ק פרשת ויגש תשס"ו

*

אותיות התורה במנין מדוקדק נגד נשמות ישראל

ידוע הא דאיתא בווהר הקדוש (פרשת אחרי, ח"ג דף עג, א) דקוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, והיינו שכל

שיש לו פה קדוש ומדבר תמידין כסדרן רק בדברי תורה וקדושה, יכול להמשיך בפיו ברכות וישועות, השפעות טובות רחמים וחסדים, וכן אם יוציא חלילה איזה דבר קללה מפיו הריהו גורם פורעניות, כי דיבורו עושה רושם. כן איתא בספ"ה"ק קדושת לוי (פרשת מטות, ד"ה לא יחל) לבאר לשון הכתוב (במדבר ל, ג) לא יחל דברו, מי שאינו עושה דיבורו חולין, אזי ככל היוצא מפיו יעשה, שיש לו כח בפה בבחינת ותגזור אומר ויקם לך (איוב כב, כה; שבת נט, ב), וצדיק מושל ביראת אלקים (שמואל ב כג, ג; מועד קטן טו, ב), עיי"ש.

בזה פירש כ"ק אדמו"ר זי"ע המסורה, ג' פעמים ונשמע, כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (שמות כד, ז), ונשמע קולו בבואו אל הקודש (שם כה, לה), ונשמע פתגם המלך (אסתר א, כ). שהכתוב מזהיר ונשמע קולו בבואו אל הקודש דייקא, רצ"ל שידבר דיבורי קדושה בתורה ותפילה בלבד, ואילו בצאתו מן הקודש יעשה עצמו כאילם, ובכך יוכל להתעלות בעבודת ה' וכלימוד התורה במדרגת כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע. אבל בלא זה עלול להתקיים ונשמע פתגם המלך ויבואו ח"ו גזרות רעות. ואתי שפיר דבהמשך הכתוב ונשמע קולו וגו' כתיב 'ובצאתו ולא ימות', וכאמור שעל ידי דיבורים בטלים יוצאת נפש האדם בכחינת נפשו יצאה בדברו.

רואין את הנשמע ללמד שלדיבור יש ממשות

בהאמור יבואר ענין שבשעת מתן תורה היו בני ישראל רואין

על ידי א-ל דעות ה', שהקב"ה קורא הדורות מראש חישב שיהיו אותיות התורה מכוונות היטב נגד נשמות בני ישראל.

בזה מבאר הכתוב (שמות לד, כז) ויאמר ה' אל משה כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל, ודרשו חז"ל (גיטין ס, ב) דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה ודברים שבעל פה אי אתה רשאי לאומרן בכתב. והיינו שהקב"ה הורה למשה רבינו שיכתוב את הדברים האלה בלבד, לא פחות ולא יותר, וסיבת הדבר הוא, כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל, רצ"ל שהאותיות הנכתבות בספר תורה הם במדוקדק כנגד נשמות ישראל, ולכן אין להוסיף בכתב ולא להחסיר בעל פה, עכדה"ק.

התורה היא נצחית ומורה על נצחיות נשמות ישראל

כאשר יתבונן בזה אדם מישראל יתחזק בלבבו עד מאד, לידע שבכל מצב שהוא יש לו תקוה ואחרית, כי הלא הוא מכוון כנגד אות אחת שבתורה, וספר תורה שחסר בו אות אחת פסולה. ולכן אף שכבר קלקל מעשיו והרבה לחטוא, מכל מקום האות שבתורה היא נצחית, ולכן מוכרח שבסופו של דבר תבוא נשמתו על תיקונה השלם, כי משה אמת ותורתו אמת ונצחית. וזהו תשובה ניצחת נגד היצר הרע ושלוחיו שמנסים להביא את האדם לידי רפיון ויאוש מוחלט לומר לו שאפסה תקוותו מחמת ריבוי מעשיו הרעים כשהמרה פני עליון

נשמה של אדם מישראל היא חלק אלוקי ממעל, וגם חצובה מהתורה הקדושה, כידוע מהספרים הקדושים (מגלה עמוקות, פרשת ואתחנן, אופן קפו) דתיבת 'ישראל' נוטריקון י"ש ש"שים ר"בוא א'ותיות ל'תורה, דהיינו שכל נשמה יש לה שורש באותיות התורה.

בספר צנצנת מנחם (בריית הספר) מבאר בזה את מאמר הגמרא (מכות כג, ב) רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להן תורה ומצוות שנאמר (ישעיה מכ, כא) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. כי הנה ידועה קושיית רבי יצחק (רש"י, בראשית א, א) לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם פתח בבראשית וכו', אמנם כיון שצריכים מנין אותיות עבור כל נשמות ישראל, שכל נשמה תהא מרומוזת בתורה, לכן לא פתח בהחודש הזה לכם, דאם כן מה יהיה עם אותן הנשמות אשר שורשן בתחילת התורה, ולכן פתח בבראשית כדי שלכל הנשמות מכל הדורות יהיה שורש בתורה. וזהו המכוון, שכאשר רצה הקב"ה לזכות את ישראל הרבה להם תורה ומצוות, היינו שהתחיל התורה מבראשית, ורק אחר כך המצוות של החודש הזה לכם, וזהו בכדי לזכות את כל נשמות ישראל שיהיה להם חלק בתורה.

וממעם זה אסור להחסיר שום אות בספר התורה ואף לא להוסיף, כי באם יוסיף אותיות הרי יתן אחיזה אף לגויים ואין הקב"ה רוצה שיהא להם אחיזה בתורה, ואם יחסיר יפסיד בזה נשמות ישראל. והכל מחושב במדויק

אינם במלים לעולם. וזהו הרמז בלשון 'כאן בומן שישראל עושין רצונו של מקום', היינו שרצונו של מקום הוא שיהיה מספר בני ישראל"ל שהם ששים רבוא אותיות התורה.

מנין ששים רבוא אותיות על ידי המילואים

ברם כבר ידוע מה שעמדו בספרים הקדושים (שלה"ק, פרשת קרח, תורה שבכתב, תורה אור; חסד לאברהם, מעין ב, נהר יא; פני יהושע, קדושין ל, ב; מדבר קדמות, מערכת י, אות ג, ועוד) שעל פי החשבון הפשוט אין המנין עולה יפה, וכאשר נמנה האותיות בספר תורה ניווכח שאינו מגיע למנין ששים רבוא, אלא כמחצית בלבד, ותוצו לדרכם.

ויש שתוצו דאף שהאותיות גופא אינם כמנין ששים רבוא, אבל כאשר נמנה כל אות עם מילואיה, אזי יעלה החשבון יפה. כן כתב בספה"ק חסד לאברהם (שם) בשם ספר כתיבת יד קדמון, וז"ל: דע כי מספר האותיות אל"ף ב"ת עם אותיות מנצפ"ך, וכל אות ואות ומילויה ומילוי מלואה, יעלה יחד לס' רבוא כמספר בני ישראל וכו' ופירוש אותיות התורה בס' רבוא אין הכוונה לאותיות הספר תורה, כי אותיותיה אינם יותר מל"א רבוא, אלא הכונה הוא לחשבון האותיות האלפ"א בית"א עם האותיות מנצפ"ך אשר כל אות ואות נכתב במילוי ומילוי דמילוי על דרך זה, א' אל"ף אל"ף למ"ד פ"א, וכל אלו הי"ב אותיות הם מילוי אות האל"ף וכו' ועל דרך זה תמנה כל שאר אותיות, עכ"ל.

ית"ש, שכן נפש מישראל מוכרחת לשוב אל תיקונה בסופו של דבר.

על פי האמור יבואר הגמרא (יומא כב, ב) אמר רבי שמואל בר נחמני, רבי יונתן רמי, כתיב (הושע ב, א) והיה מספר בני ישראל כחול הים, וכתיב אשר לא ימד ולא יספר, לא קשיא, כאן בומן שישראל עושין רצונו של מקום, כאן בומן שאין עושין רצונו של מקום.

ובספה"ק קדושת יום טוב (פרשת שמות, ד"ה ואלה שמות) הביא בשם זקה"ק מצאנו ז"ע שרקדק, דהלא לפי פשטות ההבנה בומן שעושין רצונו של מקום אזי לא ימד ולא יספר, ואם כן למה לא נקט כפי סדר לשון הכתוב, דתחילה נאמר והיה מספר וגו' ואחר כך נאמר אשר לא ימד וגו', ואיפכא היה לו לומר, כאן בומן שאין עושין רצונו של מקום וכאן בומן שעושין רצונו של מקום. ותירץ שמספר ומנין מורה על חשיבות, כדקיימא לן (ביצה ג, ב) דכל דבר שבמנין לא במיל דמחמת חשיבותו אינו יכול להתבטל. ואם כן כשעושים רצונו של מקום יש להם חשיבות של מנין, ועל זה נאמר והיה מספר בני ישראל מנין, עיי"ש לדרכו.

ולדרכנו יש לומר, שהפסוק והיה מספר בני ישראל כחול הים מורה על זמן שבני ישראל נמצאים בשפל המצב, שכשירדין יורדין עד לעפר (מגילה טז, א), ועם כל זאת יקויים בהם והיה מספר בני ישראל, היינו המספר של ששים רבוא אותיות לתורה. כי בכל מצב ובכל מדרגה שבני ישראל נמצאים בה, יש להם תקוה ואחרית בוכות שהם מנויים כמספר אותיות התורה, ולכן

רואים את הנשמע כדי לראות את מילואי האותיות

בהאמור יבואר הענין שבשעת מתן תורה היו בני ישראל רואין את הנשמע, כמו שדרשו חז"ל (פרד"א, פרק מא; מכילתא דרשב"י, שמות כ, טו) מהפסוק (שמות כ, טו) וכל העם רואים את הקולות, אשר לכאורה זהו פלא דהרי לא עביד קוב"ה ניסא למגני. אלא הענין בזה כי בעת קבלת התורה נתייראו ישראל מי יוכל לעמוד באלה, מי יכול להעיד על עצמו שיעלה בידו לקיים כל המצוות לפרטיהן ודקדוקיהן, ומה יעשו אם ברבות הימים יפלו ממדרגתם ויחטאו

לפני ה' ואז שמא יאכדו תקוותם. ובאם היו בני ישראל רק שומעים את התורה, היו שומעים רק את גופי האותיות, אבל בזה שהיו רואים בעיניהם הרי ראו את התיבות והאותיות כתובות במילואיהם ומילואי מילואיהם, ובוה נתחזקה רוחם בידיעה שכל אחד מהם יש לו שורש ואות בתורה הקדושה, ולכן בכל מצב שהוא יוכל לשוב ולהתקרב אל ה', וגם אם מחמת התגברות היצר יבוא לידי חטאים יזכה בסופו של דבר לתיקון נפשו ורוחו ונשמתו.

ומתוך ד"ק בעידן רעוא דרעוין ש"ק פרשת במדבר תשס"ה

יעמדו על הברכה ידידינו הנכבדים שהרימו תרומתם קודש להדפסת הגליון

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' מנשה הלוי ב"ר נתן נטע הלוי ז"ל ציטרון
נלב"ע ביום ח' סיון תשס"ה
תנצב"ה

*****

הרה"ח ר' אהרן הכהן הרשקוביץ הי"ו
רחובות

לעילוי נשמות

אביו הרה"ח ר' פנחס זעליג הכהן ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ביום י' סיון תשע"א
אמו מרת פיגא ב"ר יהושע פאליק ז"ל - נלב"ע ביום ז' אדר תש"ע
חמיו הרה"ח ר' יעקב ב"ר משה יוסף ז"ל המרמן
נלב"ע ביום כ"ט ניסן תשס"ב
וחמותו מרת בריינדל ב"ר חיים ז"ל - נלב"ע י"ט שבט תשס"א
תנצב"ה

*****

הרה"ג ר' **משה ויינגרטן שליט"א**
חבר בית דין צדק נתניה, ודומו"צ בב"ד הגר"נ קרליץ זצ"ל בבני ברק
לעילוי נשמות
אביו הרה"ח מוה"ר **שמואל** ב"ר צבי ז"ל
נלב"ע ביום כ"ד שבט תשס"ו
אמו מרת **גיטל** ב"ר משה ז"ל
נלב"ע ביום י"א סיון תשנ"ט
תנצב"ה

הרה"ח ר' **שלוש שטמר הי"ו** - קרית צאנז, נתניה
לעילוי נשמת
חמותו מרת **געלא** ע"ה בת מוה"ר יהודה ליב שומן ז"ל גרום
נלב"ע ביום י"א סיון תשע"ג
תנצב"ה

הרה"ח ר' **אברהם יעקב הלוי רובינשטיין הי"ו** - קרית צאנז, נתניה
לעילוי נשמות
אביו הרה"ח ר' **אפרים פישל הלוי** ב"ר אלטר אליהו ז"ל **רובינשטיין**
נלב"ע ביום י"ב סיון תשנ"ג
אמו מרת **דבורה** ב"ר גדליהו ז"ל - נלב"ע ביום ז' אייר תשל"ל
תנצב"ה

ניתן להשיג במחיר מיוחד תפילין מהודרות, פרודות לגמרי,
כשיטת כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע - בפיקוח המו"צ הרה"ג ר' מרדכי
לוינשטיין שליט"א - ובדיקת תפילין מהיום להיום
טל' בוקר: 09-8348834. טל' אחה"צ: 09-8613770

הרה"ג ר' **יצחק שימון שליט"א**
ראש כולל אורח חיים במרכז התורה, קרית צאנז נתניה
ובניו וחתניו הי"ו
לעילוי נשמת זוגתו-אימם-חמותם
אשה יראת ה' היא תתהלל ויהללנה בשערים מעשיה הטובים
מרת **רייזל** ע"ה בת הרה"ח ר' יוסף שלמה רייניץ ז"ל
נלב"ע במיטב שנותיה, ביום י"ב סיון תש"פ
תנצב"ה

יעמדו על הברכה ידידינו הנכבדים
שהרימו תרומתם קודש להדפסת הגליון

הרה"ג ר' ישראל אריה הכהן כץ שליט"א

קרית צאנז, נתניה

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח מורינזו יקותיאל יהודה הכהן שיחי
לרגל שמחת נישואיו במזל טוב

עב"ג תחי' בת הרה"ח ר' אליהו קופמן הי"ו

החתונה אי"ה ביום שני הבעל"ט, ט' סיון, באולמי 'היכל רוזנברג' קרית צאנז נתניה
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ח ר' יהודה אליהו שולדינר הי"ו

קרית צאנז, נתניה

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח חיים ישראל שיחי
לרגל שמחת נישואיו במזל טוב

עב"ג תחי' בת הרה"ח ר' שמואל הומינר הי"ו

החתונה אי"ה ביום שני הבעל"ט, ט' סיון, באולמי 'ארמונות חן' (מרדכי) בני ברק
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ח ר' יהודה דוד אייזנבך הי"ו

אשדוד

לזכות בתו תחי' לרגל שמחת נישואיה במזל טוב

עב"ג המו"מ בתויר"ש הבה"ח שלום הלוי הורוביץ שיחי

בן הרה"ח ר' שלמה הי"ו

החתונה אי"ה ביום שלישי הבעל"ט, י' סיון, באולמי 'היכל מלכות' בני ברק
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ח ר' דוב בער סג"ל לוי הי"ו

קרית צאנז, נתניה

לזכות בתו תחי' לרגל שמחת נישואיה במזל טוב

עב"ג המו"מ בתויר"ש הבה"ח שלמה קנאפפלער שיחי

בן הרה"ח ר' אברהם יהודה הי"ו

החתונה אי"ה ביום רביעי הבעל"ט, י"א סיון, באולמי 'היכל רוזנברג' קרית צאנז נתניה
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י